

BARSI BALÁZS

„A király menyegzőt rendezett a fiának”

(Mt 22,2)

Született 1946-ban. 1964-ben belépett Szent Ferenc rendjébe. 1982-től teológiai tanár. Legutóbbi írását 1996. 12. számunkban közzöltük.

A mennyek országa olyan, mint amikor egy király menyegzőt rendezett a fiának (Mt 22,2). Az Úr Jézus hallgatói azonnal megértették, hiszen király az Úr, aki ékességbe öltözött (Zsolt 92,1). Egyetlen király van: a Teremtő, aki egyben Izrael pásztora is. Ez a kijelentés: király az Úr — nem hasonlat, mert a szó legteljesebb értelmében egyedül Isten az Úr, a Király. Az a hasonlat, ha valakire azt mondják, hogy mondjuk, Anglia királya vagy királynője. Gyenge hasonlat, mert hatalma nem teljes, mulandó, mint az árnyék. Ugyanígy a parlamenti demokrácia és minden néven nevezhető földi hatalom és uralom nagyon gyenge hasonlat Isten királyságához képest. Könnyen áldozatai és rabjai lehetünk egy kifordult és teljesen hazug szemléletnek, amikor a mulandót tekintjük örökkévalónak, a gyenge utáztatokat valódinak, a látható világot valóságosabbnak, mint a láthatatlant.

Talán az első igazság, amelyet végre meg kellene tanulnunk, éppen az, amiről a Zsidókhöz írt levélben olvashatunk: *A látható világ a láthatatlanból lett (Zsid 11,3)*. Ez Isten igéje, igazságtartalmát nem kell ellenőrizni. A láthatatlan világ a valóság, a látható csak halvány képe! Milyen óriási munka a hit! Mire feldolgoznánk ezt az egyetlen igazságot, és alkalmaznánk az élet különböző területeire, eltelnék a földi életünk. Nem a misztikus istenszerelem a földi szerelem elszellemiesedett, kilúgozott és néha betegséggel gyanúsított tükröződése, hanem fordítva: a földi szeretet az, amely csupán halvány képe az istenszeretnek, ha azonban tudja, hogy képe, akkor valóságos léte nyer és szentségi jelleget ölt.

Ennek a ténynek, hogy a látható világ a láthatatlanból lett, lassan át kellene járnia értelmünket, akaratunkat, de még a fantáziánkat is. Kora reggel futva a villamos után, vagy napközben az egyetlen lépcsőjén rohanva, egy kórházi liftben várva, hogy megérkezzünk az ötödik emeletre, vagy éppen makacs influenzával küszködve egy október végi ködös napon — látni kell az Urat, aki a trónon ül. Ez a valóság. Minden terület az Ő királyságának területe, minden idő az Ő országának ideje és minden esemény az Ő hatalma alá tartozik.

Izajás írja: *Abban az időben, amikor meghalt Uzija király, láttam az Urat. Magas és fenséges királyi széken ült, és uszálya betöltötte a templomot. Szeráfok lebegtek fölötte (Iz 6,2)*. Ez a látomás teszi a hívőt hívővé, mert feltárja a valóságot. Képzelnék csak el az ember előtt-

ti csöndet, az évmilliókat, melyek az ember megjelenését megelőzték. Rádöbbenünk, hogy mennyire mulandó ez a létezés! Viszont király az Úr, ékességbe öltözött (Zsolt 92,1). A fönséges és egy Isten a király, Ő vált láthatóvá a meghasadt egék mögött, az első és az utolsó, az egyetlen titok. Minden vele van kapcsolatban, és semmi sincs rajta kívül. Király az Úr, ékességbe öltözött. Látod ezt néha belülről, vagy kifestőkönyvekbe, kisgyerekeknek szánt hittanos könyvekbe való szép képnek tartod? És hallod a szeráfok énekét: *Szent, szent, szent, mindenható Isten. Szereted Őt?*

Isten mint egyetlen
Király

Ha nem Isten az egyetlen Király számodra, akkor politeista vagy önimádó vagy, esetleg belülről széteső elmebeteg. Sokan vagyunk politeisták. Sok apró istenke ül bennünk kis trónokon, és mindegyik a szívünket követeli. Nehéz életforma ez! Milyen rettenetes nyűgöt veszünk ezzel magunkra! Sokszor és sokan vagyunk önimádók. A belső trónon mi magunk ülünk, s körülöttünk forog a világ. De Isten nem engedi meg ezt az önámítást, és egy nap pusztá irgalomból összetöri ezt a világot. Sokan szétesnek belülről és elmebetegek lesznek, mert nem Isten a királyuk. Odabent az üresség, a nagy semmi ül a trónon.

A mennyek országa tehát olyan, mint amikor ez az egyetlen Király, az Örökkévaló, Izrael Istene menyegzőt rendezett a Fiának. Az örökkévaló Isten egy Isten, de nem egy személy. Hogyan létezhetne egy személy önmagában? Próbáljuk ezt most elképzelni. Végtelen tudása van, mindenható akarata, önmagából való léte, csak éppen ezt nem tudja megosztani. Személy vagyunk mi is, és ha elképzeljük, hogy soha senkivel nem találkoztunk, megsejtjük a titkot: egy személy önmagában nem létezhet mint személy. Egy másik személy nélkül nem ébrednénk öntudatra.

Isten személy-volta

Ezek a legnagyobb misztériumok, melyek felülmúlják a pszichológia, a biológia, az orvostudomány és a többi tudomány illetékességét. Márpedig az kézzel fogható tény, hogy személy vagyok, egy én, aki nincs te nélkül. Más, ha magamra hagytak volna. Lehet élni egy szeretet emlékéből talán egy örökkévalóságon át is, de ha emléke sem lenne egy másik személynek, akkor én sem lennék személy. Most értünk el minden vallásnak, minden filozófiának, minden világmagyarázatnak, minden emberi életnek a legvégső kérdéséhez: ha Isten egyetlen személy csupán, akkor nem személy, hanem öntudatlan őserő. S ha öntudatlan őserő, akkor nem is Isten, hiszen a létezésnek sokkal alantasabb szintjén van, mint én, hiszen azt sem tudja, hogy van, én viszont tudom, hogy vagyok. Ugyanakkor több isten sem lehet, mert az abszolút végtelen lény kizárja a másik abszolút végtelen lény lehetőségét. Egymást korlátoznák. Csak egy mindenhatóság van, egy végtelen tudás, egy önmagában való létezés. Isten egy, de három személy: Atya és Fiú és Szentlélek. Természetesen a Szentháromság titkára nem az okoskodás vezet, hanem az isteni kinyilatkoztatás, de ezt

a kinyilatkoztatást az értelem örömmel fogadja, mint az ember személyes létének megváltását.

A patmoszi látnok, Szent János, aki a hagyomány szerint azonos a negyedik evangélium szerzőjével, már három arcot lát és így szól: *A trónon ülő, a Bárány és a Hét Láng*, vagyis az Atya, és a Fiú és a Szentlélek. Nincs gyakorlatibb, a mindennapokat jobban érintő igazság, mint az, hogy Isten Szentháromság. Ez a legszemélyesebb, a soha kimondani nem mert vágyakat jelzi, tudniillik nem volna szeretet és barátság, ha Isten magányos lenne. Akkor egy beprogramozott világ létezne csupán. Nem mindegy, hogy milyen vallást követek, egyáltalán nem! És az igazság is csak egy. Ha Isten nem lenne Szentháromság, nem volna öröm, csak állatok vonagló párzásában végigcsiklandó kék, zabálásban egymásra morgó vad gyönyör lenne.

Az örökkévaló Királynak van Fia, aki „nem teremtmény, az Atyával egylényegű és minden általa lett”. Az Atyaisten megteremtette a Fiúnak. Mikor? Hogyan? A világ teremtésekor, mert maga a teremtés a megtestesülés tervéből következik. Az Atya öröktől fogva elhatározta szent Fiának megtestesülését, emberré levését. És azt is, hogy az Ő mintájára teremt meg minket, embereket, az első embertől kezdve az utolsóig, az Ő megtestesült szent Fiának a képére, hiszen képe csak annak lehetek, ami anyagi. Így a teremtés legmélyebb valósága, azt mondanám struktúrája, szerkezete, rendeltetése, létrehozó oka a szentséges megtestesülés. Ilyen megtestesülés és általában megtestesülés csak egy lehet. A reinkarnáció tana egészen másról beszél. Az égből lebukó száználmas kis lélek új meg új test-ruhába öltözése nem megtestesülés. Az ember test és lélek oszthatatlan egysége. Az örök Istenfiú a mi testünket örökre felvette, nem ruhaként, amelyeket levett. „Et homo factus est”, emberré lett, leszállt a nemtudásba. Amikor ott játszadozik Názáretben, emberi tudásával nem tudja, hogy a kereszthen hal meg, mert két tudás van benne, egy isteni és egy emberi, de itt a földön isteni tudását nem használja! Ez mindig megdöbbeníti a hívő keresztényeket, pedig a kereszténység lényegét ragyogtatja fel. Sokan nagyobb bizalommal vannak Szent Antalhoz, mert úgy gondolják, ő igazi ember, Jézus viszont nem az, mert Isten.

Jézus jobban ember, mint Szent Antal, mert Jézus emberré lett, méghozzá saját elhatározásából, választásából. Csupán egyvalaki lett értem emberré, egy őrjítő nagy szerelemből, mert szerelem van abban, aki az én testemet veszi fel, hogy velem kommunikálhasson: és ez a valaki Isten szent Fia.

Az Atya, a Király az Ő Fiának, Jézus Krisztusnak rendezett ünnepet e világban. Erre az ünnepre születünk meg. Erre sem tudomány, sem filozófia rá nem ébred, legfeljebb az egyszerű ünneplő emberi szív sejti, amikor például hallgatja Händel *Messiását*. Ezért mondja maga az Úr az utolsó napon a jobbán állóknak: *Jertek,*

**A szeretetkapcsolat
felbonthatatlansága**

Atyám áldottai és vegyétek az országot, mely nektek készítettett a világ kezdetétől (Mt 25,34). A világ kezdetétől készített ország és menyegző maga a teremtés, tehát nem úgy kell elképzelnünk, hogy előbb volt a teremtés, és utána gondolta azt az Atya, hogy készít nekünk egy országot, vagyis hogy Szent Fia által felvesz bennünket isteni életébe, hanem e menyegző díszleteként teremtettek a naprendszerek és a parányok, a szinte befelé is végtelen atom és a kifelé is szinte végtelen csillagvilág. A kozmosz léte térben és időben elméretezett ünnep, isteni túlzás, amely kifejezi azt a túlcsoorduló mértéket, amellyel az Atya szereti az Ő szent Fiát, a názáreti Jézust.

Éz az ünnep menyegző, vagyis egy házasság ünneplése, amely akkor teljes, ha egyesülés van benne, ha kettő egy test lesz. Ez a megtestesülés, amikor az örök Ige, Isten szent Fia, a második isteni Személy örökre, *felbonthatatlanul* felveszi az emberi természetet úgy, hogy ezt így kell helyesen mondani: emberré lesz. Ezért felbonthatatlan a keresztények között minden szeretetkapcsolat. Itt többé a természet önmagában nem számít, itt Isten lépett be a természetbe, ezt az Ő tettét nem lehet mással megokolni, viszont ez okol meg minden mást. Isten a mi természetünkkel örökre egyesült. Krisztusban két természet van, de egy személy; ez az „*unio hypostatica*”, a személyes egység. Ez karácsony ünnepén az igazi édesség, enélkül a többi gyalázatos giccs és hazugság.

*Legbensőbb pincéjében
Kedvesemből ittam, s ahogy kiléptem
a messze terjedő mezőn,
már semmiről sem tudtam
s a nyáj, melyet követtem, elveszett.*

*Keblére ott vont kedvesem,
édes tudásra ott tanított,
én meg átadtam magam neki,
minden fenntartás nélkül, teljesen,
ott ígértem el neki örökre önmagam.*

*Lelkem s egész valóm
szolgálatára szentelé magát.
A nyáját már nem őrizem
s tisztem sincs semmi más,
egyetlen dolgom őt: viszontszeretni.*

Így énekel Keresztes Szent János és azt mondja: „Isten szent Fia a keresztény hívő lelket a szeretet titkaiba belevonja, hiszen akik szeretik egymást, feltárják a titkaikat. Aki tökéletesen szeret, feltárja a titkokat.” Mit mond Krisztus az utolsó vacsorán? *Min-*

dent tudtul adtam nektek (Jn 15,15). Többet nem lehet emberi módon elmondani. S mi ez a minden? Így ír Keresztes Szent János: „Különösen sokat szokott Isten szent Fia közölni a megtestesülés édes titkáról.” Szent Ferenc atyánk ezért szinte görnyedezik a részvételtől a karácsonyi jászol előtt.

A házasság Isten és ember között

A megtestesülés édes titka az egyesülés. Ez házasság Isten és az ember között. II. János Pál pápa egészséges antropológiát tanít, és ismeri az embert, ezért nem mond le arról, hogy a keresztény lét és hit mélyén valóságos lelki házasság van, amelynek jele a szerzetesi élet. Ezért az ünneplés fejezi ki a keresztény és szerzetesi lét lényegét.

Elküldte szolgálait, hogy szóljanak a meghívottaknak, jöjjenek a menyegzőre (Mt 22,3). A meghívottak elsősorban Izrael fiai, de az Úr kereszthalála után kiderült, hogy minden ember, aki e világra születik, meghívást kapott erre a menyegzőre, hiszen az örök Ige megvilágosít minden e világra jövő embert (vö. Jn 1,9), mindenki ünnepre születik.

Isten minden szolgálja arra küldetett, hogy hívja az embereket erre a menyegzőre. Bárcsak felismernénk mi, papok, az Úr gyatra szolgálói, hogy ez a mi hivatásunk. Jöjjetek a menyegzőre! Az evangelizációnak ez a csúcspontja, maga a szentmise.

A meghívottak eredeti hivatása

A legnagyobb romlás akkor következik be, ha már maguk a szolgák sem tudják, miért küldötte ki őket az Úr, és például azt gondolják, hogy az ünnep helyett inkább jól rendezett csatasorba kell állítani a híveket, valláserkölcsekre tanítani a fiatalokat, fenntartani egy ún. keresztény kultúrát a maga templom-múzeumaival, megnyugtatni a fáradt idegeket valami sámánisztikus szertartás mormolásával. Mindez nem feladatunk. Nekünk Krisztust kell hirdetnünk, a Megfeszítettet, aki az alvilágból mint győztes tért vissza, és Ádámot és ivadékait, vagyis a bűn miatt az ünneplésből kizártakat újra menyegzőre hívni. Mindezt elsősorban azzal hirdetjük, hogy bemutatjuk a misét, mert *valahányszor ezt a kenyeret eszitek és e kehelyből isztok, az Úr halálát hirdetitek, amíg el nem jön* (1Kor 11,26). Elsősorban nem azzal hirdetjük, hogy a misén prédikálunk. Az Úr halálának és feltámadásának a hirdetése maga a szent áldozat bemutatása, a szentmise, mert ott megjelenik az Úr. A feltámadt Krisztus a Lélek erejével a konsekráció által a kenyérben és borban jelen van. Ez az Úr halálának hirdetése az utolsó napig. Ez a papi lelkiség és Isten szolgálóinak küldetése. Csak misézni, de úgy, hogy ebbe bele kell vonni koncentrikus, egyre nagyobb sugarú körökben minden érzést, gondolatot, akaratot, tervet, minden embert, a fiatalok párkeresését, az öregek haldoklását, gazdasági gondjainkat, evésünket és pihenésünket. A szentmise az egyetlen igaz világozóság a kozmoszban, amely megvilágosít mindent.

Jöjjetek hát a menyegzőre! Ha nincs menyegzős ruhátok, felöltöztetünk titeket a szent keresztségben, vagy ha bepiszkolódtok, a feloldozás által Jézus vérével tisztára mosunk. Maga az Úr kül-

dött minket erre: *Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer* (Jn 20,23). És ezt apostolainak mondta, akiknek utódai a püspökök és a papok. Másnak ezt nem mondta. Ennek az értelmét nem kétezer év múlva kell kitalálni. Kelet és Nyugat egyháza ezt mindig így értette. Tévedett volna? Kétezer éven át sztrájkolt a Szentlélek? Hol bujdosott akkor az igaz egyház a mostani szektákig? Micsoda zavaros észjárás ez, micsoda történelmietlenség, micsoda logikátlanság, micsoda arcu verése az Istenembernek! A szekták mind az egyetlen egyházból jöttek ki, és milyen szégyen az, hogyha most anyjukat leköpi! A szentségi feloldozást a Feltámadott a papokra bízta!

Ha félték, megvigasztallak titeket azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal meg (vö. 2Kor 1,4). Ha nincs bennetek istenfélelem, imádkozom értetek, hogy megrendült lélekkel közeljetegetek a szentséges titkokhoz. Nem táncolva, nem, megrendült lélekkel: ez a helyes keresztény kultusz.

A bűn és a pokol

A meghívottak azonban nem akartak eljönni. Miért? *Egyik a földjére ment, a másik az üzlete után nézett* (Mt 22,5). Hát ez aztán kiábrándító fordulat! Ez a kiábrándító fordulat maga a bűn. Valaki ezt írta: „A pap úrfelmutatáskor a karórájára nézett. Ez a pokol.” Nem, ez még csak a kezdete. A pokol az lesz, amikor halála pillanatában lekésik a találkozásról, amikor ott áll az Úr előtt, az örökkévalóság halhatatlan királya előtt, és még mindig az óráját nézi üveges szemmel. A menyegzős házat ugyanis egyszer bezárják. Igen, a kárhozat ott kezdődhet, amikor szól a kolostor hangja és a szerzetes tovább olvassa a könyvet, pucolja a krumpelit, javítja a dolgozatot. Igen, a kárhozat ott kezdődhet, amikor a családi ima elmarad, mert pillanatnyilag valami fontosabb. Aztán másodszer is elmarad, mert már nem is olyan fontos. Majd elmarad örökre. Igen, a kárhozat akkor kezdődhet, amikor nem kerül virág a ragyogó tiszta tabernákulum mellé, de klubokat szervezünk, mindent megmozgatunk, építkezünk. Amikor elmaradnak a találkozások azzal, azokkal, akikkel szent szövetség köt össze, isteni szeretet, amikor elmaradnak a vásárnapok, vagy inkább a vásárnapokból a mise, a szent igehallgatás, a közös együttlét, a hatalmas délutáni és esti csönd és a „sacrum otium”, a szent lustálkodás, amely lényege a vásárnapnak. Amikor elmarad minden, ami nem hasznos és nem kifizetődő, ami nem falható fel, ami érzésekkel nem élvezhető. Amikor azt mondjuk, hogy térjünk a lényegre, s közben éppen a lényegre sikkasztjuk el. Nincs időnk a költészetre, Mozart zenéjére, Pilinszky versére, kis unokánkkal játszani, a szenilis dédnagypapát meglátogatni, úgysem tudja már, hogy kik vagyunk. És akiket szeretünk, azokkal is csak a lényegre törünk? De mi a lényeg? A szeretetben nincs lényeges és lényegtelen, mert Isten a szeretet. Istenben nincs lényeges és lényegtelen, fontos és kevésbé fontos.

Igen, ott kezdődhet a pokol, amikor a közvetlen hasznosságot az örök értékek elé helyezzük, az üzletet és a munkát a menyegző elé. Igenis van isteni „kirekesztés”, mert egyszer bezárul a menyegzős ház kapuja. Manapság nem szeretjük ezt a szót, hogy kirekesztenek. Tessék csak elfogadni, mert Isten is kirekeszti azokat, akik hívását semmibe veszik. Végül is ki az, aki kirekeszt? Nem a király, aki a menyegzőre hív, nem Isten, aki az üdvösséget adja, hanem csakis saját magunk, akik semmit sem törődünk az evangélium szavaival, az isteni invitálással és szétszéledünk, ki-ki a maga útjára.

De van itt egy még meglepőbb fordulat: *A többiek viszont neki-estek a szolgálóknak, összeverték, sőt meg is ölték őket* (Mt 22,6). Ahol a Lélek erejével hirdetik az evangéliumot, ott az evangéliumnak ellenszegülők szívéből egyszer csak erőszakosság tör elő. Mi az, hogy a Lélek erejével? Teljes, személyes hittel. Ha ti is hittel hallgatójátok, akkor ez maga a Pünkösöd. Ennél nagyobb Pünkösöd nem kell, nem kell szélvész, nem kellene érzelmek. Ahol hittel hirdetik az Evangéliumot, mindig ébrednek erőszakos indulatok is.

Nagyon szeretnék az Evangélium szelíd hirdetőjévé lenni! Nem tudok! Valaki, akinek a véleményére a legtöbbet adok, azt mondta egyszer: „Nekem azok a beszédeid tetszenek a legjobban, amelyeket lázas betegen, olyan newmani szelídséggel mondasz el.” De tetszene nekem is, ha minden beszédem ilyen lehetne! De amikor bezárult arcokat látok és mögötte mozdíthatatlan szíveket, akkor felkiáltok. Kár, mert rám fogjátok, hogy hangos beszédem és erőszakosságom miatt nincs igaza Jézusnak. Ha szelíden hirdetném Jézus evangéliumát, persze akkor is végbemenne ugyanez, agresszivitást ébresztenék, tudniillik az Evangélium lényege az, hogy nincs alternatíva. Egy menyegző van és egy üdvösség, nincs magánüdvösség. És aki ebben nem vesz részt, az elkárhozik. Nincs lélekvándorlásos öntökéletesítés, nincs alternatív üdvösség. Egyetlen Isten van, neki egyszülött Fia van, akinek egyetlen menyegzőt rendezett.

Miért csapjuk be magunkat? Tudjuk, hogy így van. Azt is tudjuk, hogy a végső valóság nem alternatív. Egy költőtől hallottam telefonon: „Becsaphatatlanok vagyunk, hacsak magunk nem akarjuk, hogy becsapjanak.” Még rosszabb, ha mi magunkat ámtjük olyan végső happy end-del, ahol a kárhozottak is táncra perdülnek és bevonulnak Isten udvarába, mert Isten a szeretet. Ez nem lenne szeretet. A szeretet ingyenesség, szabadság, nem kötelező, kizárhatom magam belőle. Tudjuk, hogy így van. Tudjuk, hogy lesz utolsó ítélet, hiszen mindent lemérünk, minden pillanatban ítélkezünk. Azt mondjuk, hogy ez jobb, amaz rosszabb. Mi címen, ha nincs végső jószág és végső rosszság? Nem vesszük észre, hogy legelemibb megnyilatkozásunk is a végítélet erőterében mozog?

Ebben a példabeszédben az Úr Jézus még csak a szolgák meggyilkolásáról beszél, de nemsokára arról is szólni fog, hogy a szőlőmunkások megölik az egyszülött fiút. Ez a menyegző vérben köttetik meg. Jeruzsálembe még bevonul, mert vőlegénynek tartja magát. Nyilvános működése kezdetén így nevezi meg magát: Vőlegény. Veletek van a vőlegény (vö. Mk 2,19), vagyis az Isten, mert Izrael vőlegénye maga az Isten. Felajánlja Jeruzsálemnek a békességet, de a Kálvárián a kereszt lesz a nászágya, ahonnét vére csorog le a földre. Így szerette az egyházat. De valójában hol is volt ez a nászágypár? Nem is a Golgota hegyén, hanem a Seolban, az alvilágban, ahová az Istent visszautasító Ádám és ivadékai zuhantak! Amikor azt mondjuk a *Hiszekegyben*, hogy szálla alá poklokra, olyan szörnyűséget állítunk, hogy azt senki sem tudja teljesen felfogni. Oda a bűnbeesett ember zuhant. És most odamegy Jézus. Itt kezdődik a feltámadás. A Seol az az állapot, ahová Jézus alászáll, hogy az embert megmentse, felhozza oda, ahol az Ő helye van, az Atyához, kinek házában sok lakóhelyet készített.

A király (Isten) haragra lobbant. Elküldte seregeit és felkoncoltatta a gyilkosokat, a városukat pedig fölégette (Mt 22,7). Ezt az Evangéliumot nyilván már átítatta Jeruzsálem pusztulásának élménye. 70-ben felégették Jeruzsálemet, azóta Izraelnek nincs temploma és áldozata, de éppen akkor kezd rádöbbedni az egyház arra, hogy a szentmise áldozat (l. Zsid).

Az Isten ellen lázadó ember önpusztító. Nem a zsidóságra mondtam ezt, hiszen Izrael színe-java a boldogságos Szűzzel együtt kivonult a szent városból, és éppen belőlük lett az új Izrael, az egyház. Véres történet ez. Valaki azt mondta, amikor a *Jelenések könyvének* magyarázatát hallgatta, hogy ezt a sok vért már nem bírja tovább. Hát nem ilyen a történelmünk ma, a kétezredik év előtt néhány esztendővel? Isten nem egy tündérvilágba szállt le, hanem ebbe a valós történelembe. A gyilkosság és a vérontás nem tőle van. Az csak emberi beszédmód, hogy Isten haragra lobbant, az azt jelenti, hogy nem vonja vissza az Ő világrendjét és üdvösségtervét csak azért, mert egyesek visszautasítják; és nem mondja: jó, hát akkor legyen külön mennyországok: olyan örökévalóság, amelyben ti vagytok a magatok istene, én pedig a kedvetekért hiányozni fogok belőle.

Aztán a szolgák kimentek az útkereszteződésekre, összeszedtek mindenkit, akit csak találtak, gonoszakat és jókat egyaránt. A lakodalmas ház megtelt vendégekkel (Mt 22,10). Ez már Szent Pál kora. És az evangélium hirdetésének az ideje.

Bejön a király a lakodalmas házba. Isten dicsősége betölti a templomot. Megszemléli a vendégeket. Nehogy menyegzős ruha nélkül találjon téged! Siess még meggyónni! Bűneid leglényegebb rosszasága abban áll, hogy akadályozzák benned az ünneplést. A bűn ünneprontó. S ha megáldozol, tudd meg, nemcsak meghívott vagy, hanem választott is. Maradj a menyegzős házon

belül és őrizd fehér ruhádat, amíg el nem jön érted az Úr, mert egy nap eljön. Az a biztos tudat, hogy megérkezik, mindent egészen más fénybe von. Az a keresztyény, aki várja az Urat. Ha tudnám, hogy holnapután meghalok, mennyire másképp rendezném a holnapi és a holnaputáni napomat! Ha tudnám, hogy jövő vasárnap eljön az Úr, mennyire másképp viselkednék a következő héten. De hiszen eljön nagy hatalommal és dicsőséggel! Honnét tudom ilyen biztosan? Onnét, hogy eljött. Vagyis a történelem legnagyobb eseménye már végbement! Isten egyszülött Fia megtestesült, köztünk lakozott, értünk meghalt és feltámadt, és azzal búcsúzott tőlünk, hogy ismét eljön. Neki egy év annyi, mint ezer év, és ezer év annyi, mint egy nap.

Mit jelent az a fehér ruha? Szokták találgatni: talán a megszentelő kegyelem, a jócselekedetek, a hit, a remény, a szeretet. Szerintem a menyegzős ruha a menyegzői állapotot jelenti. Azt az igen nehéz feladatot az egyházban, hogy egész keresztyény létünk alapvetően ünnep, az örökkévalóság ünnepe. Ezt elhinni, elfogadni és eszerint élni óriási feladat, a keresztyénység talán legnehezebb feladata. Benne élni a mindennapok hajszájában, a kudarcok, a szenvedések tűzében — öregedve, megtörve, és mégis ünnepelni: levetni könnytől áztatott ruhánkat, és énekelni a választottak énekét: *Méltó a Bárány, akit megölték, hogy övé legyen a tisztelet, a dicsőség és az áldás* (Jel 5,12). A trónon ülőnek, a Báránynak és a hét lángnak imádás, dicsőség mindörökkön-örökké. Ámen.